

loven tænkes at fremkomme endog saa længe, førend det paagældende Finantsaar begynder, og som i alt Fald maa udarbejdes over et halvt Aar, før det paagældende Finantsaar begynder, ikke fordi man tænkte sig Muligheden af, at man paa dette Overlag skulde kunne faae optaget alle de Bevillinger eller indbegaaet alle de Krav, som de virkelige Forhold maatte komme til at stille til Staten i det paagældende Finantsaar. Det var Noget, man jo fuldkommen indfaa den absolute Umulighed af; men man sagde den Gang: Naar saadanne Tilfælde indtræffe, i hvilke der er Nødvendighed for Udgifter, som ikke findes paa Finantsloven, da maa Regjeringen anses for myndig til at gjøre saadanne Udgifter under den Betingelse, at den næste Rigsdag faar Rede derfor, og at der af den forlanges en Tilfudsbevilling i den Anledning. Man henviste altsaa netop Regjeringen til, at den skulde i saadanne Tilfælde, hvor Udgifter udenfor Finantsloven viste sig nødvendige, afholde disse Udgifter, uagtet de ikke fandtes paa Finantsloven. Det henviste man netop Regjeringen til. Selvfølgelig skulde Regjeringen gjøre det paa sit Ansvar. Men naar man saaledes henviste Regjeringen til at handle paa sit Ansvar, da maatte det sandelig være dens Ansvar overfor den Domstol, som Grundloven har indsat til at domme Ministrene, og ikke overfor det Thing, som den samme Grundlov har indsat til at tage Bestemmelse om Anklage mod Ministrene, og som man saa ved et Forslag som dette vil gjøre paa en Gang til Anklager og Dommer. I det Dieblit, det saaledes er slaaet fast, at Regjeringen ikke blot kan, men at den skal afholde Udgifter, som ikke ere hjemlede i Finantsloven — thi det maa jeg bede fastholdt, at saaledes har Rigsdagen selv fra første Færd stillet sig, at den har fordret, at det paagældende Grundlovsbud skulde fortaas paa den Maade, at Regjeringen skal afholde Udgifter, der ikke ere hjemlede paa Finantsloven; det har Rigsdagen selv opstillet som en rigtig Sætning — er det klart, at det maa være Pligt for Regjeringen, en uafviselig Pligt, en Pligt under Straffeanfvar endogjaa, at afholde Udgifter, der ikke ere opførte paa Finantsloven, i Tilfælde, hvor Statens Liv krævede det med Nødvendighed, og hvor det maatte tilregnes Ministrene som en Forpligtelse, en Overtrædelse af deres Pligter, hvis de ikke afholdt disse Udgifter for at indbegaa de Krav, der stillede. Men naar dette er saaledes, siger jeg, at saa maa man ogsaa have erkjendt, at Afgjørelsen, Bedømmelsen af Ministrenes Forhold i saa Henseende i sit fulde Omfang laa hos den Domstol, under hvilken Bedømmelsen af Ministrenes Færd i det Hele hører. Nu veed jeg meget vel, at man har sagt — og det er ogsaa blevet gjentaget her — at ved den Maade at se Sagen paa, bliver hele Bevillingsmyndigheden flyttet over fra Rigsdagen til Rigs-

retten. Det er en Sætning, vi have hørt mangfoldige Gange. Man har hørt den fremstille paa en mere eller mindre fin Maade, paa en mere eller mindre morsom Maade. Man har hørt den fremstille saaledes, at man har sagt, at denne Theori gif egentlig ud paa at samle alle Reglerne om Bevillingsmyndigheden i to Sætninger, nemlig at Ministrene kan gjøre, hvad der er fornuftigt, og at hvad der er fornuftigt, afgjøres af Rigsretten. Men jeg tror, at Enhver vil let se, at dette er en aabenbar Forvrængelse af, en Karrikatur af den Paastand, som der saaledes er kommen frem. Thi detom er der jo ikke Tale, at man vil flytte Bevillingsmyndigheden fra Rigsdagen over til Rigsretten, at man altsaa vil stille Rigsretten saaledes, at den skulde kunne sige, den og den Udgift har Rigsdagen ikke fundet hensigtsmæssig; vi finde den imidlertid hensigtsmæssig og nyttig, og derfor frifinde vi den vedkommende Minister, der har gjort den. Paa en saadan Maade har der aldrig været Tale om at stille Rigsretten. Naar man ser bort fra de rene Nødstilfælde, fra de Tilfælde, i hvilke Nød er til Stede, hvortil jeg regner dem, hvor der er en bindende Lov, der befaler en Minister at foretage Noget og at afholde visse Udgifter, eller hvor der er en Dom, der tvinger ham til at gjøre det, vil aabenbart det Spørgsmaal, om en Minister vilig kan afholde de Udgifter, der ikke have Hjemmel i Finantsloven, være afhængigt af, om og hvor vidt disse Udgifter ere saadanne, som han efter rimelige og fornuftige Regler havde Grund til at vente, at Rigsdagen siden vilde bevilge og godkjende, naar de bleve forelagte for den. Andet er det jo ikke, man siger, og det er jo tydeligt, at det er noget ganske Forskjelligt fra at sige, at Rigsretten har Myndigheden til at kunne hjemle og godkjende Udgifter, som Rigsdagen ikke har villet anerkjende. Enhver vil jo se, paa hvor mange Punkter dette bliver væsentlig forskjelligt, og navnlig overfor alle de Udgifter, Rigsdagen har negtet, vil det komme til at stille sig yderlig forskjelligt fra den Sætning, hvorigjennem man vil karrivere Paastanden om Rigsretten. Nu har man vel sagt, ja, naar saaledes altsaa Ministrenes Afholdelse af saadanne Udgifter alligevel hviler paa en Formodning om Samtykke og Godkjendelse fra Rigsdagens Side, er det jo klart — saaledes har navnlig Soldt ræsonneret — at det i saadanne Tilfælde er givet, at, naar Forudsætningen om Samtykke fra Rigsdagens Side brister, maa Ministeren betale. Jeg tror ikke, der behøves mange Ord for at vise, at dette er et aldeles ujuridigt Ræsonnement; thi der er en fuldstændig Forskjel paa, om man siger, at det er Betingelsen for, at Ministeren kan afholde saadanne Udgifter, at han faar Rigsdagens Godkjendelse deraf, og man siger, at han maa handle under Forudsætning af, under Formodning om, at han faar Rigsdagens Godkjendelse. Det er vistnok fuldkommen